

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12—
 Pol leta . . . „ 6—
 Četrt leta . . . „ 3—
 Mesečno . . . „ 1—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :::: popust. ::::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :::: popoldne. ::::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Sijajna zmaga na Kranjskem.

Kranjski liberalci, ki so vredni drugovi štajerskih liberalnih motovil, so zopet enkrat doživeli plačilo, kakoršno zaslužijo. V ponedeljek, dne 1. t. m., so se s splošno skupino pričele tokratne kranjske deželnozborske volitve in so bili liberalci tepeni, da je joj! Oddati je bilo 11 mandatov: enega v Ljubljani, 10 na deželi. V Ljubljani je prišlo do ožje volitve med liberalci in S. L. S., na deželi je pa S. L. S. v vseh 10 okrajih zmagala s sijajnimi večinami. Čez 50.000 volilcev je oddalo svoje glasove S. L. S. Liberalci so spravili skupaj komaj 22.000 glasov in če jim prištejemo tudi okrog 4000 socialistov, ima S. L. S. še vedno dvakrat tako številno armado za sabo, kot združeni nasprotniki. To je vsekakor razveseljivo in moramo kranjskim somišljenikom samo čestitati. V ponedeljek je govorilo ljudstvo v najširšem pomenu besede. V splošni skupini ima volilno pravico vsak polnoletni avstrijski državljani, ki prebiva eno leto v dotični občini. Besedo in odločilno premoč imajo tedaj v tej skupini res široke ljudske mase. In te so se izrekle v ogromni večini, za S. L. S. Odobrile so njeno dosedanje delovanje, obsodile podli boj liberalcev, ji izrekle zaupnico in jo pozvale, naj nadaljuje s svojim dosedanjim delom.

Ta izid je tem pomembnejši in ga moramo pozdravljati tem radostnejše, ker so si liberalci z letošnjimi volitvami delali veliko upov. Še, ponedeljkom „Slovenski Narod“ sanja o možnosti ožjih volitev v enem ali drugem okraju na deželi, a prišlo pa je do ožje volitve v — Ljubljani, v zadnji trdnjavi slovenskega liberalizma. Umevno, da je pri takem izidu maček v liberalnem taboru zelo hud in da je tolažba nad porazom zelo težka. Kdor je čital liberalne liste, je moral priti do uverjenja, da je S. L. S. na Kranjskem dogospodarila. Še v sobotnem „Slov. Narodu“ je bilo čitati, da je bila do zadnjih dni prejšnjega tedna liberalna večina na deželi sigurna. Sedaj pa tak debacle! Edino skromen napredek v številu glasov tvori za liberalce svetel žarek, na katerega se obešajo. Toda tudi ta tolažba je precej šepava. Prirastek liberalnih glasov je deloma povzročen po volilni dolžnosti, ki je bila tokrat prvič v veljavi in deloma po nazadovanju socialdemokratov, ki so od 6000 glasov padli na 4000.

Volilni boj je bil jako živahen, lahko rečemo: vroč. Liberalci so napravili generalni naskok. Celih pet let, odkar je bila S. L. S. na krmilu, so lagali, obrekovali, rovarili in na vse mogoče druge načine

kradli našim možem čast in poštenje. Zadnje čase so pa naravnost podivjali in so bili njihovi nastopi — pravcate grde orgije surovosti. Trije dnevniki — socialdemokratska „Zarja“ se je povsem pridružila „Slov. Narodu“ in „Dnevu“ — so se dan za dnem kosali v sramotanju, napadanju in blatenju naših voditeljev in naših naprav. Proti najblagonosnejšim ustanovam so vpriporili podle gonje ne iz stvarnih razlogov, temveč radi strankarske strasti. Odpadniki so sprejemali z odprtimi rokami, samo če so jim pomagali metati otrovane pušice v naše pristaše. Kamilo Theimer, „vodiško Johanco“ in še mnogo druge ogabne ropotije so navlekli v javnost, samo da bi spravili poštene ljudi ob dobro ime in prišli sami do moči, a vse jim ni nič pomagalo. Strti in polomljeni leže liberalni upi na tleh, liberalni generali so pa blamirani do kosti. Blamaži se pridružuje pa še žalost za lepimi tisočaki, ki so jih razmetali za volitve. O jerum, jerum — bil je res pravi sodni dan!

Kakor se veselimo njihove zmage, tako tudi želimo kranjskim somišljenikom, naj z začetnim delom temeljito nadaljujejo in naj prihodnji terek, dne 9. t. m., ko volijo kmečke občine, vržejo liberalno sodrgo ob tla, da ji bo za vedno preminulo veselje, oglašati se s svojim bevskanjem in rjoventjem.

S. L. S. naprej do popolne zmage!

V volilnem okraju: Ljubljanska okolica je dobil kandidat S. L. S. Mihael Dimnik 4626 glasov, liberalni kandidat A. Knez 1917, socialni demokrat Anton Kristan 965 glasov, 82 glasov je bilo razcepljenih in 218 neveljavnih. Zavsem je bilo oddanih 7590 veljavnih glasov. Zmagal je kandidat S. L. S. nad obema nasprotnikoma z večino 1744 glasov.

V volilnem okraju: Radovljica—Kranjskagora—Tržič je bilo oddanih 6855 veljavnih glasov. Kandidat S. L. S. Ivan Piber je združil na-se 3990 glasov, liberalce A. Kržišnik 1654, socialni demokrat Josip Pintar 1164 glasov, 47 glasov je bilo razcepljenih in 448 neveljavnih. Kandidat S. L. S. je zmagal nad liberalnim kandidatom z večino 2336 glasov, nad obema nasprotnikoma pa z večino 1172 glasov.

V volilnem okraju: Kranj—Škofjaloka je bilo 7175 oddanih veljavnih glasov. Kandidat S. L. S. Evgen Jarc je dobil 5052 glasov, liberalni kandidat Fr. Dolenc 2044 glasov, razcepljenih je bilo 79 in neveljavnih 157 glasov. Evgen Jarc je zmagal

nad nasprotnim liberalnim kandidatom z večino 3008 glasov.

V volilnem okraju: Litija—Višnja gora—Rateče je bilo oddanih 7111 veljavnih glasov. Kandidat S. L. S. dr. Ivan Zajc je dobil 4642 glasov, liberalni kandidat Taufer 1425, socialni demokrat Etb. Kristan 887 glasov, 175 glasov je bilo razcepljenih in 159 neveljavnih. Kandidat S. L. S. je zmagal nad liberalnim kandidatom z večino 3217, nad obema nasprotnikoma pa z večino 2330 glasov.

V volilnem okraju: Vrhnika—Logatec—Idrija—Cerknica je bilo oddanih 7984 veljavnih glasov. Od teh je združil na-se kandidat S. L. S. Anton Kobal 4958 glasov, nasprotni kandidat Fr. Majdič je dobil 1934, socialni demokrat Ivan Straus 1053 glasov, razcepljenih je bilo 39, neveljavnih pa 232 glasov. Kandidat S. L. S. je zmagal nad liberalnim kandidatom z večino 3024 glasov, nad obema nasprotnikoma pa z večino 1971 glasov.

V volilnem okraju: Kamnik—Brdo je bilo oddanih 6471 veljavnih glasov. Kandidat S. L. S. Iv. Lavrenčič je dobil 4846 glasov, liberalce Slokar 1529, razcepljenih je bilo 96 in neveljavnih 179 glasov. S. L. S. je zmagala nad liberalnim kandidatom s 3317 glasovi večine.

V volilnem okraju: Postojna—Senožeče—Ilirska Bistrica—Vipava—Lož je bilo oddanih 8877 veljavnih glasov. Kandidat S. L. S. dr. Vladimir Pegan je dobil 5480 glasov, liberalni kandidat Gašpari 3106 glasov, razcepljenih je bilo 291 in neveljavnih 444 glasov. Večina S. L. S. nad liberalnim kandidatom znaša 2374 glasov.

V volilnem okraju: Novo mesto—Črnomelj—Metlika je bilo oddanih 7243 veljavnih glasov. Od teh je dobil kandidat S. L. S. Alojzij Miheličič 5331 glasov, kandidat liberalcev Amat Škerlj 980, drugi liberalce Josip Flejšchmann 792, razcepljenih je bilo 140 in neveljavnih 137 glasov. S. L. S. ima nad obema liberalnima kandidatom z večino 3559 glasov.

V volilnem okraju: Kočevje—Velike Lašče—Ribnica—Žužemborg je bilo oddanih 6746 veljavnih glasov. Kandidat S. L. S. Franc Jaklič je dobil 5487 glasov, liberalce Andolšek 983, razcepljenih je bilo 276 in neveljavnih 291 glasov. Kandidat S. L. S. je zmagal nad liberalcem z večino 4504 glasov.

V volilnem okraju: Krško—Klosterneva—Mokronog—Trebno je bilo oddanih 8128 veljavnih glasov, od teh je dobil kandidat S. L. S. Ivan Hla-

PODLISTEK.

Starogorski:

V žaru juga . . .

(Dalje.)

V Opatijo!

Pavel Pavlovič je segel po smodki, jo prižgal in se zagledal v kolobarčke modrega tobakovega dima, ki je plul proti stropu in se raztezal v megleno tančico. In v duši so se mu vzbudili davni spomini.

Sinje morje se je razprostrlo pred njim in na morju plove čolnič. Belo jadro blesti v večernem solneu. Ziblje se na valovih lahno vznemirjenega morja. V čolnu sedi mladeč, z veščo roko vodi jadro. A še nekdo je v čolnu — mlada deklica, črnih oči, belih lic in ustnic rdečih, kakor breskvini cvet na vrtu Frankopanskega gradu na Trsatu.

„Glej, Pavel!“ vsklikne deklica in pokaže z roko tja v daljavo. „Kakor lilije.“

In res. Tam zunaj na odprtem morju so se podili valovi, zaganjaje se drug v drugega, spreminjajoč se v majhne, bele pene, kakor v cvetove. In te bele pene so bile videti, kakor da je na tej zelenomodri planjavi vzcvetelo tisoče lilij, belih kakor belo krilo mladega dekleta.

„Morje je vznemirjeno, Sofija“, odgovori mlad mož. „Široko prihaja.“

„Oh, kako je to lepo“, je vzdihnila Zofija.

Goste oblake dima je spuščal Pavel Pavlovič proti stropu in kimal z glavo.

„Krasno, zares —“, je zamrmral, kakor da se vozi v čolnu po morju. Črne oči Zofije so mu zrle iz dima nasproti, kakor takrat, ko sta mu, kakor dve zvezdi, sijajni in blesteči, prodrli v dušo in ostavili tam svoj lesk, takrat na plesu abiturijentov na Sušaku, v plesni dvorani „Continental.“

Takrat jo je vzljubil.

Vzljubil jo je z vsem ognjem mlade svoje duše, njo, Zofijo, hčerko profesorja Medaniča na Reki, — Slovenca, ki je služboval med brati Hrvati v hrvaški Reki. Tako je vzljubil Hrvat Pavel Pavlovič Slovenko Zofijo.

In ko je poletel prvič z njo s čolničem po morskimi valovih, s čolnom z belim jadrom kakor golob, in ji je vetrič božal laske, jo je objel in poljubil na rdeče ustne in ona se ga je oklenila vsa srečna, šepetajoča njegovo ime:

„Pavel — moj Pavel!“

Kako lepo je zvenela iz teh nežnih ust Slovenke hrvaška govornica in on ji je zopet odgovarjal — slovenski. Skupaj sta prepevala slovenske in hrvaške pesmi . . .

Tako jima je cvetela pomlad v rožnem cvetu in vsa srečna sta mislila, da bo tako vedno, vedno . . . Sanjala sta sladke sen ljubezni in ves svet se jima je zdel neskončno lep, ustvarjen, da poveča njeno srečo . . .

Pavel Pavlovič je vzdihnil:

„Kakor sen pomladne noči je prihajala k meni, bela kakor lilija, z nasmehom žarnih lic budeče se zore . . . Zatonila je! Čez varljiv horizont te ljubezni je šel oblak, obdan z brezskrbno perspektivo bodočnosti in iz sanjave, mehke Zofije je postala praktična, računajoča ženska. Obrnila se je od mene in vzela Nemca, ker ji je nudil boljše existenco, kakor jaz, ubogi pravnik. Storila je, kakor dela večina, ki smatra zakon za neke vrste kupčijo, ki jim je cilj brezskrbno in brezdelno življenje in uživanje.“

Prevaran v svojih nadah in ranjen v svojem idealnem čustvu je zapustil rodno mesto, svoje drago Reko, zapustil ljubljeno morje. Sprva je čutil v tujini osamljenost, nekako tesnobo, ki se polasča človeka, ko živi prve dni med ljudmi, ki jih ne pozna in jih ni še nikdar videl. Tisto zaupnost, tisto iskrenost, ki spremlja človeka v rodnem kraju in se mu smehlja iz vsakega ogla, je nadomestila hladnost

in rezerviranost. Srečaval je tuje obraze, ki so imeli komaj pogled zanj, ali pa ga motrili z nekako radovednostjo. Ali ta osamljenost in tesnoba se je že kmalu spremenila v neko tiho zadovoljnost, v nekako slasti podobno čustvo, ki mu je odpiralo pogled v svet, kjer ni več cvetja, nego kipeči in dozorevajoči sad, kjer ni breztesnih stvorov, nego reaina bitja, pehajoča se za vsakdanjim kruhom.

V vsakdanji borbi življenja za obstoj, ki je malone absorbiral vse njegove duševne sile, se mu je zdelo, da se drugače sploh ni moglo zgoditi, kakor se je zgodilo. Kaj tisti sanjavi ideali? So, kakor fata morgana, ki izgine na mah, kakor hitro se ji človek približa. Življenje je življenje, nikak sen, nego gola in trpka resnica, sprva sicer vabljivo smešljajajoča, a kakor hitro je storjen resen, samostojen korak, se odrne oni ledeni, grozeče-resni obraz stinje, ki plaši mnogokatega bojazljivca.

In če postane mož hladen, preračunajoč trgovec, ki velja vendar za manj praktičnega in bolj idealnega, nego ženska, zakaj bi potem zamerili še njim, in jih motili v njihovih računih?!

Pavel Pavlovič ni zameril Zofiji. Njegov odgovor, ako se je spomnil, je bil enostaven:

„Ženska je!“

Resnica. Kaj bi z njim, s komaj absolviranim pravnikom? Kdo bo čakal, da si ustanovi primerno existenco in pri tem zamegal ugodnejšo, gotovejšo partijo?

Ljubezni se mu hoče, a še sam nima kruha — Ha — Kakor bi kruh in ljubezen spadala v eden in isti koš?!. Pač. Pri onih, preračunajočih ljudeh, pri teh je ljubezen kruh. S svinčnikom v roki, in s hladnim srcem računajo dobiček, ki jim ga prinese ljubezen — kupčija, s katero trguje toliko ljudi, da si se boje to priznati. In kdo bi verjel, kako spretno ume računati na videz povsem nedolžno, zunanje tako šibko in nežno bitje.

(Dalje prih.)

dnik 4956 glasov, kandidat liberalcev Mat. Kožar 1292, drugi liberalci Fr. Zupančič 1808 glasov, razcepljenih je bilo 72 in neveljavnih 113 glasov. Kandidat S. L. S. je nad obema liberalcema zmagal s 1856 glasovi večine.

V Ljubljani, ki voli enega poslanca iz splošne skupine, je kandidat S. L. S. Ivan Kregar svojega protikandidata, liberalca Turka, prvikrat potisnil v ožjo volitev. Kregar je dobil 1526, liberalci Turk 2684, socialni demokrat Kristan 842, Nemec Brandt 444 glasov. Neveljavnih je bilo 78 in pa praznih glasovnic 130. Ožja volitev se vrši v soboto, dne 6. t. m.

Kandidatje S. L. S. so dobili v splošni skupini, všteti Ljubljano, 50.904 glasov, liberalni kandidati, všteti Ljubljano, 22.148 glasov, socialni demokratje 4000 glasov. Nad vsemi združenimi nasprotniki je zmagala tedaj S. L. S. z ogromno večino. Njena večina nad liberalci je 28.710 glasov.

Zakaj je postal Dr. Kukovec tako vnet-popravkar?

Celje, 2. dec. 1913.

Naši liberalci se niso mogli dovolj načuditi — „plodovitosti“ svojega voditelja v sestavljanju popravkov v zadnjem času. Ugibalo se je sem in tje, a pravega vzroka dolgo niso mogli dobiti. Posebno so ugibali liberalni posojilničarji, ker so se poročila v vašem listu nanašala na delo dr. Kukovca pri — posojilnici v Šoštanju. Liberalni posojilničarji so zadnje čase precej nervozni, ker vedo, da izgubijo lepe stotisoče pri Glavni, lepe stotisoče pri pivovarni v Zalcu, tudi je še negotovo, če in koliko dobijo nazaj od trgovsko-obrtno zadruga v Gorici, ker so izgubili lepe tisočake pri liberalni tiskarni v Celju itd. Vsa nevolja liberalcev pa se obrača na dr. Kukovca, kateri je „spretno“ vodil liberalno tiskarno in kateri ni brez krivde pri razmerah pri Glavni, Trgovsko-obrtni in žalski pivovarni, ker je že od leta 1905 odbornik liberalne Zdrugaške zveze in je v sejah menda morda — spal, kajti on kot mož, ki zna vse kritikovati in vse boljše razume, kakor drugi, bi moral svariti liberalne posojilnice pred nalaganjem v spekulativne zavode, ker sta veljali Glavna in Trgovsko-obrtna že pred 10 leti v Ljubljani in Gorici kot zavoda, ki spekulirata na debelo in so o „dobrem stanju“ žalske pivovarne že čivkali vrabei na strehi. On pa ni nastopil v odboru, ni odstopil, če ni mogel ničesar doseči, temveč on — nezmotljivi politik in jedini narodnjak — je tako „dobro“ poznal položaj liberalne gospodarske organizacije, da je vse svoje moči napel in iztrgal gospodarsko organizacijo starinom in zavladal z dr. Božičem v njej. Vsak liberalci mora torej pripisovati dr. Kukovec skrivno na žalostnih razmerah v liberalnih posojilnicah in to store mnogi tudi v obilni meri. Pa ne samo, da zabavljajo proti zvezi in dr. Kukovec, da se vse kadi, ampak nastal je pravcat beg iz — zveze. Cela vrsta liberalnih posojilnic išče sprejema pri nemški zvezi v Građu, dve posojilnici: v Trbovljah in v Šmarju, katerim bodo sledile še druge, sta izstopili in gresta pod državno revizijo. Ta beg iz liberalne organizacije je napravil iz dr. Kukovca tako vnetega popravkarja.

S svojimi popravki pa dr. Kukovec ni potolažil liberalnih posojilničarjev, ampak je nevolja v teh krogih še večja, kot pred — popravki. Jeze se, da se dr. Kukovec še celo postavlja v „Slov. Narodu“ s svojimi popravki, v katerih je nagromadenih toliko neresnic, da je vloga dr. Kukovca pri šoštanski posojilnici postala — še bolj čudna, kot prej. Evo nekaj cvetk iz duševnih proizvodov Popravkarja! Že vsak odvetniški pisar ve, da je intabulacija 1100.000 K združena s precejšnjimi stroški, saj se mora plačati za kolek na dolžno pismo in za pristojbino nad 600 K, dr. Kukovec pa popravlja, da so bili stroški malenkostni, saj lahko računa liberalni advokat za delo pri tako velikem znesku po tarifu mnogo in dr. Kukovec je ravno popravljal, da je po tarifu računal, njemu se pa zde ti stroški majhni in ne pove, kdo je bil tako moder, da je dal na hišo, ki je stala 245.000 K, a imela intabuliranega dolga 242.000 K, intabulirati še 100.000 K, ne pove tudi, kateri odvetnik je to storil in koliko je računal. V Št. Juriju ob južni železnici je javno znano, kar se razvidi tudi iz bilance, da ima tamošnja liberalna mlekarica nad 50 tisoč kron dolga, dr. Kukovec pa pusti po „Slov. Narodu“ izjavljati, da je mlekarica zvezi le 20.000 K dolžna, o drugem molči in ne pove, da je ostalih še nad 30.000 K dolžna drugim liberalnim posojilnicam. Zelo razkačeni pa so liberalni posojilničarji zaradi tega, ker piše dr. Kukovec, da sta državna revizorja iz Dunaja pregledala posojilnico v Šoštanju in nista imela povoda glede računa dr. Kukovca o znesku nad 30.000 K kaj omeniti. Koliko je pa resnice na tem? Ko je vaš list o tem računu poročal, se je izvedelo iz krogov, ki imajo zveze z voditelji liberalne gospodarske organizacije, da sta državna revizorja v svojem poročilu izjavila, da so manjkali računi — glede hiše na Dunaju; nista se mogla spodikati na računi dr. Kukovca, ker jih nista videla, a dr. Kukovec pa se kljub temu, da potolaži liberalne posojilničarje, sklicuje na državne revizorje. Hilt was helfen kann! — misli dr. Kukovec.

„Straži“ je vsa javnost, tudi liberalni posojilničarji, hvaležna, da je to objavila o dr. Kukoven,

kateri pa je v svoji smelosti popravljal vsak dopis. Če se je izvedelo marsikaj, kar je dalo povod tem popravkom liberalnega voditelja in so prišle razne „skrivnosti“ iz kroga liberalnih posojilničarjev na dan, pa se naj zahvali dr. Kukovec raznim odbornikom Narodne stranke, kateri so o raznih prilikah „preglasno“ dajali duška svoji nevolji proti dr. Kukovec in njegovemu postopanju v zadevi posojilnice v Šoštanju. Sicer je to postopanje odbornikov liberalne stranke umljivo; marsikdo bi rad zaslužil lepe denarce, a so pa tudi — razni kandidati za prestol voditelja.

Na Balkanu.

Avstrija in Rusija.

Rusija in Balkanska zveza.

Dunaj, dne 2. decembra. Med Rusijo, Črno-goro in Srbijo je bila sklenjena v zvezi z Balkansko zvezo spomladi 1912 vojaška konvencija.

„Neue Freie Presse“ poroča k sklepu vojaške konvencije med Rusijo, Srbijo, Bolgarsko in Črno-goro: Pogodba stoji v zvezi z možnostjo konflikta na podlagi srbsko-bolgarske zveze ter se obrača v prvi vrsti proti Avstriji. Zatrjuje se, da vsebuje pogodba določila glede števila čet, ki jih morajo zavezniki postaviti na bojišče, in glede časa za operacije. Rusija je prevzela dolžnost, da sporoči zaveznikom vse vojaške informacije, ki bodo dospele pred ruski generalni štab. Tudi je obljubila, da bo podpirala Balkansko zvezo z denarjem in vojnim materijalom. Pozneje so se določile tudi podrobnosti vojne z Avstro-Ogrsko. Konvencija se bavi tudi z Rumunsko. Med Rusijo in Srbijo je bila sklenjena še pred letom 1908 vojaška konvencija, ter se je ta konvencija leta 1912 samo še razširila na ostale države Balk. zveze.

Nova razkritja z Balkana.

„Daily Telegraph“ prinaša nova razkritja z Balkana. Car Ferdinand bolgarski je sklenil dne 25. januarja 1913 z Avstrijo tajno pogodbo, ki je Bolgarski zagotovila pomoč Avstrije v slučaju konflikta z Grško in Srbijo. Naslanjajoč se na to pogodbo, je Bolgarska prelomila dne 28. junija v zvezi z protestu ministrskega predsednika dr. Danewa zvezno pogodbo in pričela vojno. Rusija in Francoska sta nato pozvali Rumunsko, da naj poseže vmes. Avstrijski poslanik v Bukarešti, princ Fürstenberg, je zato izjavil, da bi bila Avstrija primorana, napasti Rumunijo, če vpade ta na bolgarsko ozemlje. Bolgarska vlada se je nato obrnila na Francosko, Rusijo in na Nemčijo in nemška vlada je odgovorila, da ne odobrava postopanja svoje zaveznice Avstrije. Cesar Viljem je nato tudi osebno brzojavil kralju Karolu in mu razjasnil, da stoji Nemčija popolnoma na strani Rumunske. Nemški cesar Viljem je ob enem obvestil avstrijsko vlado, da bi Nemčija ne smatrala, da je dan slučaj casus foederis, če bi posegla Avstrija v balkansko vojno in izzvala tako tudi vojno z Rusijo. Nato je rumunska vojska prekoračila bolgarsko mejo, ne da bi se bila ozirala na avstrijske grožnje.

Malinov o vzrokih bolgarske nesreče.

Vodja demokratov, nekdanji minister Malinov, je imel v nedeljo, dne 30. t. m., v Sofiji veliko zborovanje, na katerem je izjavil: Nesrečo Bolgarske je zakrivila cela vrsta napak voditeljev vlade. Glavna napaka je bila sklenitev pogodbe s Srbijo in Grško. On sam je kot svoječasni ministrski predsednik predlog, da naj se sklene v svrhu razdelitve Makedonije zveza z Grško, takoj odločno odklonil. Rači tega je tudi pozneje na srbski predlog glede zveze odgovoril, da Bolgarska nikdar ne more privoliti v delitev vilajeta Skoplje. Zavrača tudi trditve, da bi odbil avstrijski predlog glede razdelitve Srbije in izjavlja ob enem, da Avstrija nikdar ni stavila sličnega predloga.

Car Ferdinand.

Car Ferdinand se je vrnil dne 30. novembra nazaj v Sofijo.

Dunajski krogi so baje kralju Ferdinandu nasvetovali, naj se pobota z Rusijo, ker bi bil drugače ogrožen njegov prestol in obstoj dinastije same. Car Ferdinand je baje pripravljen potovati v Peterburg in prositi ruskega carja za oprostitev in zopetno naklonjenost.

Albanija.

V Valoni se je slavila v petek obletnica neodvisnosti Albanije na slovesen način. Mesto je bilo v zastavah. Po noči so mesto iluminirali. Po mestu so napravljeni slavoloki s podobami Skander bega in Kemal bega.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 2. dec.

Danes je imela zbornica mirno sejo. Nadaljevala je debato o osebno-dohodninskem zakonu. Kot prvi kontra-govornik se je oglašil k besedi rusinski poslanec dr. Zahakiewicz, ki je v triurnem obstrukcijskem govoru branil Rusine, češ, da niso nasprotniki službene pragmatike.

Poslanec Pišek je zahteval, da se štatuira-jo vsi oni izdatki, ki so potrebni kmetijstvu pri pridobivanju dohodkov, za postojanke, ki se naj odštejejo. Gotovo bi bilo pravično, če bi se potom zakona

določilo, da bi bili dohodki iz kmetijstva, če tvorijo edini dohodek kmeta, prosti osebno-dohodninskega davka. Končno stavi resolucijski predlog, da se sprejme v izvršilno naredbo določilo, glasom katerega bi se ne smelo nadlegovati z osebno-dohodninskimi davki onih kmetov, ki dobivajo svoje dohodke le izključno od kmetijstva, če namreč znaša čisti katastralni dohodek manj kakor 500 K.

Poslanec dr. Verstovšek je polemiziral s poročevalcem dr. Lichtom, ki je trdil, da je vzrok rabuk med davčnimi oblastmi in kmečkim ljudstvom, ker store davčne oblasti svojo dolžnost. (Viharni ugovor pri Slovencih.) Dr. Verstovšek je rekel, da se iz malega kmeta ne da nič več iztisniti. Govoril je nato o razmerah na Spodnjem Štajerskem in ostro ožigosal postopanje davčnih uradnikov pri obdačenju kmečkih posestev. Ti uradniki se ne morejo uživati v razmere na deželi, ker čisto niso dovolj zmorni slovensčine, da, v narodnem oziru so še celo nestrpnji. Slovenci bodo glasovali le za one določbe, ki bi zadele le v resnici premožne kroge.

Za dr. Verstovškom sta govorila še poslanca Teltschik in Sever, nakar je prešla zbornica k nujnemu predlogu za učiteljstvo. Po govoru poslanca Hillebranda in Schreiterja je bila seja zaključena.

Prihodnja seja jutri. Potem bo radi gališkega dež. zbora pavza do 11. t. m.

Delegacije.

Dunaj, dne 1. decembra. Danes se je vršila plenarna seja ogrske delegacije, katere so se udeležili tudi opozicijski delegati. Začetkom seje je grof Mihael Karolyi odgovarjal na osebne napade grofa Tisze, nakar se je oglašil k poslovniku grof Apponyi, ki je ostro napadal predsedstvo, češ, da takoj odzame vsakemu besedo, če le izpregovori besedo „Panama.“

Grof Hadik je energično protestiral proti vporabi parlamentarne straže v delegacijah, kar pomeni kršenje imunitetne pravice delegatov. Zahteva še natančnega pojasnila, na podlagi katere določbe je bila nastavljena parlamentarna straža in če se bo vporabljala ista tudi pri skupni seji z avstrijsko delegacijo.

Baron Lang izraža prepričanje, da straži ne bo treba posredovati. Če pride do skupne seje z avstrijsko delegacijo, se bo o vprašanju ogrske parlamentarne straže še posebej razpravljalo.

Nato je bila plenarna seja ob pol štirih popoldne prekinjena.

V popoldanski seji je grof Apponyi razmotrival o pravnem stališču delegacij. Kljub temu, da ni pristal na pogodbo iz leta 1867, mora vendar konstatirati, da imajo delegacije pravice, kakor jih nima noben odsek. V zakonu ni nobene točke, ki bi dovoljevala parlamentarno stražo.

Grof Khuen je branil postopanje predsednika, nakar je predsednik zaključil debato o tem perečem vprašanju.

Prihodnja seja ogrske delegacije v torek, dne 9. t. m., z dnevnim redom: Proračun zunanjega ministrstva.

V vojaškem odseku ogrske delegacije se je vršila včeraj, 12. t. m., razprava o morn. ekspoziciji. Poveljnik mornarice, admiral Haus, je povdarjal, da je treba vojno mornarico polagoma izpopolniti, ker se vojne ladije tipa „Monarch“ že zastarele in so postale za slučaj vojske nerabne. V interesu Avstrije je, da ohrani število 16 linijskih ladij, 12 križark, 24 torpedovk, 72 torpednih čolnov, 12 podmorskih čolnov in 8 monitorjev, kar čisto nič ne presega mornariškega načrta njegovega prednika, bivšega admirala grofa Montecuccolija. Končno je odsek sprejel mornariški budget v celoti in v podrobnostih.

V včerajšnji seji bosanskega odseka avstrijske delegacije je odgovarjal zastopnik vojnega ministrstva na vprašanje delegata dr. Korošca glede vojaških pošt in brzojavov v Bosni in Hercegovini. Zastopnik vojnega ministrstva je izjavil, da sta se pošta in brzojav v Bosni in Hercegovini temeljito preustrojili. Če pa kljub temu izkazuje deficit, ni to po njegovem mnenju nič čudnega, ker se to tudi v gospodarsko krepkih deželah pojavlja. Pošta in brzojav v Bosni in Hercegovini tudi nista zaostali. Po njegovem mnenju se mora v deželi, v kateri je gospodarski in kulturni napredek še le v razvoju, vporabiti ves preostanek za izpopolnitev in povzdigo pošte in brzojava. Hvalil je tudi na vse pretege uradništvo in vse uslužbence vojaških pošt in brzojavov, vsled česar prebivalstvo za zaupanjem zre v vojaško pošto in brzojavno upravo.

Tudi pododsek brambnega odseka je imel včeraj sejo.

Na Hrvaškem ustava. — Skerlec ban.

V nedeljo je posebna izdaja „Narodnih Novin“ priobčila cesarjevo lastnoročno pismo z dne 27. novembra, s katerim se odstavlja kraljevski komisar baron Ivan Skerlec od svoje komisarijske funkcije in izreka ob enem njegovo imenovanje za bana Hrvaške, Slavonije in Dalmacije.

Cesarjevo lastnoročno pismo slove:

„Ljubi baron Skerlec! Na predlog Mojega ogrskega ministrskega predsednika [vas oproščam funkcije hrvaško-slavonskega komisarja in imenujem za bana Hrvaške, Slavonije in Dalmacije. Dunaj, 27. novembra 1913. Franc Jožef m. p. Tisza m. p.“

Ob enem priobčujoje uradne „Narodne Nov.“ odlok barona Skerleca z dne 27. novembra t. l., ki odpravlja dosedanje preventivne odredbe proti časopisu in nalaga, da se morajo časopisom svoječasno zahtevane kaveije zopet vrniti. Uradni list priobčujoje dalje tudi razglas, ki dovoljuje zopet zborovalno syobodo. — Včeraj, dne 2. t. m., je bil novi ban baron Skerlec že zaprisežen.

Gališki deželni zbor.

Nedeljska uradna „Wiener Zeitung“ priobčujoje cesarski patent, ki sklicuje gališki deželni zbor za dne 5. dec. k zasedanju.

Francosko.

Pariz, dne 2. decembra. Danes zvečer je demisioniral francoski kabinet. Po izidu glasovanja v zbornici je bilo vsakomur jasno, da bo kabinet podal ostavko in kmalu nato je šel ministrski predsednik Barthou k predsedniku republike ter mu je naznanil demisijo celega kabineta. Demisija je bila sprejeta. Padec ministrstva je posledica glasovanja o zakonu glede obdačenja rent. Za vladno predlogo je glasovalo 265 poslancev, proti vladi pa 290. Vladna predloga je torej padla. Glasovanje se je vršilo v silnem hrúšcu. Kot naslednik Barthou-a se imenujeta Briand ali Millerand, kot bodoči finančni minister Cochery.

Protivojaške revolte v Alzaciji.

V francosko-nemškem obmejnem mestecu Saverne (Zabern), kjer se nahaja močna vojaška garnizija, je nasvetoval poročnik Forstner v instrukcijski uri rekrutom, naj se nikar ne družijo s civilisti, posebno pa ne s francoskimi prebivalci mesta. Med drugim se je Forstner izrazil: „Če vam pride pod roke kak „wackes“ (pruska psovka za lotarinske Francoze), ga pošteno premlatite, ali pa kar naravnost pobite.“

Ves dogodek je prišel v javnost, nakar se je francoskega prebivalstva, ki je v mestu v veliki večini, polastilo silno ogorčenje. Izbruhnile so takoj demonstracije, ki jih je pa policija kmalu udušila. Že par dni je bilo sedaj popolnoma mirno. Dne 29. novembra se je poročnik Forstner sprehajal z nekaterimi tovariši po mestu Srečala ga je skupina francoskih rokodelskih pomočnikov in nekdo je zaklical: „Glej, Wackeslieutenant!“ Forstner je takoj ves divji potegnil za sabljo in skočil za fantom, ki je izgovoril imenovane besede. Ostali oficirji so šli med tem v vojašnico, alarmirali so posadko in poslali večje število patrulj po mestu, ki so z nasajenimi bajoneti preganjali prebivalstvo in aretirali vsakogar, kogar so našli na ulici. Kako brezvestno in naravnost neumno je bilo postopanje vojaštva, priča najbolj dejstvo, da so bili med drugimi aretirani tudi: predsednik sodišča, višji državni pravdnik, dva sodnika in več uglednih državnih uradnikov in meščanov. Oficirji so zaprli vse aretirane osebe, ki jih je bilo nad 300, v kleti za premog v vojašnici, kjer so morali vsi ostati do drugega dne opoldne, ko so jih izpustili.

Demonstracije so se dne 30. novembra dopoldne zopet ponovile. Na povelje nekega poročnika je neka patrulja aretirala več meščanov, češ, da so ti zasmehovali čast pruskih oficirjev. Civilne oblasti se sicer trudijo, da bi pomirile ljudstvo, a ne morejo proti šovinizmu nemških oficirjev prav ničesar doseči.

Elzaško-lotarinski poslanci so že dne 29. nov. vložili v berlinskem državnem zboru ostro interpelacijo radi dogodkov v Savernu, na katero je vojni minister Falkenheim takoj odgovoril in zagovarjal poročnika Forstnerja, češ, da ni mislil tako hudo. Obljubil pa je, da hoče odrediti strogo preiskavo. Umevno je, da je francosko časopisje takoj pograbilo vso stvar in afero silno zapletlo. Nemška vlada je radi tega sedaj prisiljena, posvetiti vsej aferi večjo pozornost in vojni minister je bil že poklican k cesarju v Donau-Eschingen, da mu natančno poroča o protivojaških izgrelih v Savernu.

V pondeljek po noči je prišlo do novih izgrediv. Položaj postaja zelo resen in kritičen.

Raznoterosti.

Iz učiteljske službe. Učiteljska suplentinja v Olimju Irena Film je imenovana za stalno učiteljico istotam. — Provizorična učiteljica pri Sv. Miklavžu pri Ormožu Marija Šalamun je imenovana za stalno učiteljico istotam. — V stalni pokoj je stopil nadučitelj na Blagovni Jakob Stante. — Na lastno prošnjo je premeščena stalna učiteljica Ema Sorec iz Sv. Vida pri Ptuj v Sele. — Na trirazrednici v Kostivnici, drugi plačilni razred, je razpisano mesto učitelja; prošnje do 25. dec.

Iz poštne službe. Ivana Žager je imenovana za poštno oficijantinja v Šoštanju, trgovec Jakob Dernač v Artičah je imenovan za poštnega ekspedienta istotam.

„Kres.“ Slovensko katoliško izobraževalno društvo „Kres“ v Gradcu vabi na Miklavžev večer, ki ga priredi v soboto, dne 6. t. m., v dvorani restavracije „Goldener Stern“, Gradec, Sparbersbachgasse 65. Spored: 1. Tamburanje. 2. Petje moškega zbora. 3. Petje mešanega zbora. 4. Šaljiv pozdrav g. Špešič. 5. Mož in žena. Šaljiv dvospev. Pojeta gosp. Lužnik in gospodična Turkuš. 6. Krojač in čevljar. Komičen dvospev. Pojeta gospod Špešič in gospod Frenkovič. 7. Nastop Miklavža in razdelitev daril. 8.

Prosta zabava s šaljivo pošto in šaljivimi nastopi in med drugim: Der Bauernschreck. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 50 vinarjev, v predprodaji 40 vinarjev. Predprodaja v „Kresu“. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Iz dež. kmetijske šole v Št. Juriju ob južni železnici. Demonstracije razstreljevanja z dinamonom in rigolanja s pomočjo Gerstlinove vintre. Razstreljevanje z dinamonom je obudilo mnogo zanimanja in od raznih strani se nas je naprosilo, da bi se isto zopet pokazalo. Globoko obdelovanje zemlje (rigolanje) igra dandanes sploh veliko vlogo ne samo v vinogradih, temveč tudi za sadno drevje, za hmelj, da, tudi za polje. To težavno delo se deloma olajša z dinamonom, včasih še pa bolje, temeljiteje in mnogo ceneje s plugi, posebno v zvezi z Gerstlinovo vintro. Tozadevnemu zanimanju se bode vstreglo, v četrtek, dne 11. decembra, z demonstracijami, ki se bodo začele na kmetijski šoli ob eni uri popoldne in sicer le pri lepem vremenu. Udeležiti se lahko seveda vsak, ki se za to zanima. — Ravnateljstvo.

Blamaže kranjskih liberalcev pri deželnozbornskih volitvah so v polni meri deležni tudi naši liberalci. Naši liberalci so verjeli širokoustnim baharijam svojih kranjskih bratcev in so z velikim upanjem pričakovali, kako bo strit „klerikalni zmaj“ na Kranjskem. Če prav so dejstva že ponovno dokazala, da ošabnežem okrog ljubljanskih liberalnih žurnalov ne gre verjeti, so šli naši liberalci vendar zopet na lim in so zlasti v svojih ekstra-stüberlih že krepko pili na — medvedovo kožo. Bilo je tudi tako očarujoče, udajati se iluzijam: na Goriškem se je začelo, tam smo že zmagali, zdaj pride na vrsto še Kranjska, a potem, potem — bomo pometli s temi presnetimi „klerikalci“ še pri nas na Štajerskem. Kje imate tako trdo liberalno dušo, da bi pri takih mislih ne vriskala? A sedaj ta poraz! Od vseh lepih upov ni ostalo drugega, kot zavest, da so bili neusmiljeno potegnjeni in pa — nesmrtna blamaža. Liberalci: v tolažbo si zakrožite ono znano: „Es war zu schön gewesen, es hat nicht sollen sein!“

Iz Angleške v Ameriko v treh in pol dneh. V Blacksodu na severno-zahodnem Irskem bodo zgradili novo pristanišče, da napravijo najhitrejšo zvezo med Evropo in Ameriko. Parniki bi vozili med luko Blacksod in Halifaxom v Severni Ameriki in bi rabili za svojo vožnjo samo tri in pol dni. Poljetni Angleži upajo, da bodo na to novo vozno progo zvalili velik del prometa s potniki in blagom, ki se sedaj še koncentrira v raznih pristaniščih Nemčije in pa Holandske.

Starost zemlje. O starosti zemlje se že dolgo časa prepirajo fiziki in geologi. Geologi trde, da je naša zemlja stara najmanj 300 milijonov let, fiziki pa ji priznaje k večjemu 20 do 30 milijonov let. Zadnje besede v tem sporu je zaenkrat izgovoril sloviiti geolog Strit, ki pravi, da je zemlja stara največ 240 milijonov let.

Štajersko.

Maribor. V c. kr. moški kaznilnici so bile od zadnjega novembra do dne 2. decembra tridnevne duhovne vaje v proslavo Konstantinovega jubileja katoliške cerkve. Pridige je imel profesor dr. Josip Hohnjec, ki je govoril o pomenu križa za katoliško cerkev in posameznega človeka.

Maribor. Tekoči teden smo imeli porotno zasedanje, ki pa je bilo danes že končano. Prvi je sedel na porotni klopi 28letni Janez Habjanič, doma iz Lubstove v ptujskem okraju, obtožen požiga. Storil je svoje dejanje v jezi in obupu nad nesrečnim zakonom. Bil je oproščen. — Drugi je stal pred porotniki 17letni R. Wodiak, obtožen tatvine. Ukradel je svoji stari materi na Pesnici dve hranilni knjigi in dvignil 500 K, katere je po večini zapravil. Dobil je eno leto. — Tretji slučaj se je tikal Simona Drobniča iz Ptuja. Obtožen je bil radi uboja na Jakovu Unuku iz Brstja. Radi zaslišanja novih prič je bila razprava preložena. — Danes zadnji dan se je zagovarjal Karl Kumpuš iz Sobote radi uboja. Ker so bili porotniki mnenja, da je izvršil svoje dejanje v polni pijanosti, je dobil samo tri mesece navadnega zapora.

Maribor. Brezverska „Freie Schule“ je dobila veliko korajžo do nas Mariborčanov. Vsake toliko časa pošlje na nas kakšnega svojih emiserjev, ki bi naj nas pripravil na njene protiverske namene. Prihodnji petek, dne 5. t. m., bo razkladal pri Götzu svoje svobodomiselnosti modrosti profesor Hörtnagel iz Dunaja. Da izgleda bolj nedolžno, se razglašajo kot tema predavanja „Kinderschutz in Österreich.“ Opozorjamo ljudi, da ne gredo na te brezverske limanice. Naj bo na zunaj in na videz namen še najboljši, v resnici se gre „Freie Schule“ vedno samo za protiverske težnje, za laizacijo šole. Križ in vse kar na križ spominja — iz šole! to je njena parola. V znamenje protesta proti tem okuževalcem javnosti priredi katoliški „Volksbund“ prihodnji torek, dne 9. t. m., zborovanje.

Sv. Jakob v Slovenskih goricah. V nedeljo, dne 14. t. m., popoldne po večernicah, ima naše slovensko katoliško izobraževalno društvo v prostorih gospoda Peklarja svoj občni zbor. Govoriti pride g. Fr. Žebot iz Maribora.

Slov. Bistrica. Tukajšnje izobraževalno društvo je storilo v nedeljo, dne 23. novembra, lepo delo

usmiljenja: priredilo je gledališko predstavo „Repositev“ v prid šolski kuhinji okoliške šole. V imenu ubogih otrok društvu prisrčna zahvala. Kakor vse naše prireditve, je dosegla tudi ta popolen uspeh. Igralo se je dobro in se je naš gospod organist izkazal za dobrega režiserja. Trudil se je veliko, pa le trud ni bil zvstovj. Mladeniči igralci so dobro rešili svojo nalogo. Vsi brez izjeme zaslužijo pohvalo. Le naprej po začrtani poti, vedno višje! Iskrena hvala vsem blagim srcem, ki so darovala razno pecivo, ki se je vse razpečalo v prid uboge šolske mladine: gospej Anki Pinterjevi, gospej Krulčevi, gospodični Smehoji, Jerovšek itd. Vsem: Bog plačaj! Prireditelj je počastilo vse tukašnje slovensko učiteljsvo, kakor tudi vse naše narodne družine, seveda tudi kmečko ljudstvo. Če hoče še kdo kaj darovati za ubogo šolsko slovensko mladino, naj pošlje ali prinese v kaplanijo. Vsak dar se hvaležno sprejme.

Slov. Bistrica. Na prihodnjo nedeljo, dne 7. t. m., naznanjeni okrožni zadrudni shod se preloži na poznejši čas. Kdaj se bo vršil, se bo že še pravčasno naznanilo.

Dobje pri Planini. V nedeljo, dne 7. t. m., pride popoldne ob vsakem vremenu točno po večernicah v šolo v Dobje veličastni Miklavž v spremstvu angeljev in parklja. Izpraševal bo mladino molitve in nekoliko iz učnih predmetov, o Slovencih in Slovanih sploh. Poslušal bo deklamacije in petje šolske mladine ter ženskega pevskega zbora. Ob zvokih na novo ustanovljenega osemčlanega orkestra bo obdaroval otroke in odrasle s primernimi darovi. Prireditelj ima vzgojni, poučni in zabavni namen ter bo nudila pričujočim obilo dušnega užitka.

Brežice. Minulo nedeljo je naše izobraževalno društvo imelo svojo Konstantinovo slavnost, ki je izborna uspela. Po slavnostnem govoru častitega gospoda kaplana Spindlerja se je vršila proslava sv. križa s Silvij Sardenkovo deklamacijo ter živo sliko, nato pa so društvenice vprizorile istega pesnika „Skrivnostno zaroko“, ki se je posebno posrečila. A nekaj posebnega za nas je bila prilika, da smo od odličnega gospoda-pevca slišali krasne odlomke iz P. Hugolin Sattnerjevega oratorija „Vnebovzetje Marijino“, od mlade pevke pa lep samospev, Slomšek-Lampetovo „Pri zibelci.“ Radi česar moramo pri nas skoro vedno tožiti — je premalo zanimanje občinstva, slab obisk.

Loka pri Žusmu. Na praznik, dne 8. t. m., ob pol tretji uri popoldne, se vrši v Loki pri Žusmu, v hiši gospoda Florijana Gajškega zborovanje Slovenske kmečke zveze, na katerem govorita gospoda državni in deželni poslanec dr. Fran Jankovič in uradnik Franjo Žebot. Kmetje, obrtniki, delavci in vsi drugi naši pristaši iz domače in sosednjih župnij, pridite v obilnem številu!

Št. Jurij ob južni železnici. Naša liberalna mlekarja ima nad 50.000 K dolga; 20.000 K je dolžna liberalni zvezi v Celju, ostali znesek pa naši liberalni posojilnici, povsod pa mora plačevati 7% obresti. Za konkurz konsumnega društva si je pridobila zasluge ista oseba, ki je povzročila najbolj slabo stanje liberalne mlekarne. Več o tem se lahko izve pri okrožnem sodišču v Celju.

Dobrna. Cesarska slavnost na Dobrni dne 2. t. m. se je kaj slovesno obhajala. Že na predvečer je slovesno pritrkovanje zvonov in grom topičev naznanil prebivalstvu, da se dne 2. decembra obhaja 65letnica vladanja našega presvetlega cesarja. Župnišče je bilo na predvečer lepo razsvetljeno. Dne 2. decembra pa je bila slavnostna pridiga o vzglednem verskem življenju Habsburžanov, osobito našega presvetlega jubilarja. Po slovesni asistiranji sv. maši je častiti gospod župnik blagoslovil in na zastavo šolarjev pripel dva traka: rudečega z napisom: „V trajni spomin 65letnega vladanja njih veličanstva Franca Jožefa I.“ in zelenega z napisom: „Konstantinov jubilej 1913.“ Nato se je zapela zahvalna in cesarska pesem. Tudi otroci so bili pri sv. maši in so nas očarali z lepim petjem. Zastopan je bil občinski odbor, krajni šolski svet, učiteljsvo toplice, požarna bramba in mnogo vernega ljudstva. Ta slavnost je pač bila ena najlepših na Dobrni.

Koroško.

Dr. Breje — veleposestnik in veleindustrijec! „Slovenec“ poroča iz Celovca: Dne 22. novembra t. l. je kupil na javni dražbi posestvo Grueserhof Conte Veita pri Brežah gospod dr. J. Breje. Po svoji dobroti je prišel gospod dr. Breje v obveznost in se je moral varovati škode s tem, da je prevzel posestvo po ceni sodnijske cenitve. Posestvo obstoja iz večjega gospodarstva, ki ima veliko travnikov in gozda, najvažnejši del pa je rudokop na talk (Speckstein). Tega se je doslej produciralo letnih okroglo 150 vagonov. Ta pridelek se rabi v papirnih tovarnah kot primes, ki dela papir neprozoren in gladek in je tem več vreden, ker se nahaja v Evropi sploh le na nekaterih mestih. Želimo novemu posestniku, da se mu posreči spraviti to lepo posestvo na tisto višino in rentabiliteto, katero je očitvidno tukaj doseči z smotrenim delom in gospodarsko razumnostjo.

Listnica uredništva.

Gospa Mici Joštova, Celovec: Narodina poravnana do 1. nov.

Učenca

iz poštene rodbine, s primer-
no šolsko izobrazbo sprejme
Vinko Pustovrh, Celje,
Narodni dom. 209

XXXXXXXXXX

Franjo Duchek
svečar in medičar v Mariboru

Viktringhof ulica
priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo
bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenih,
namiznih in mili sveč ter voščenk.
Postrežba točna! Nizke cene!

Najboljši in najcenejši klobuki

se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj,

Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna.
Solidna postrežba. 95

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, Maribor,
Brunngasse 6, tik hotela „Mohr“,

prevzame montiranja vsake vrste, ter popravila parnih stro-
jev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste,
trgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

Strokovna izpeljava **strel vodovodov** po
najnižjih cenah.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

42. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v državnem zboru
zastopanih kraljevin in dežel.

Ta loterija v denariju vsebuje 21.146 dobitkov
v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitok znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne
22. januarja 1914. Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamts-
strasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, poštno-brzojavnih
in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke
se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije
(oddelek za dobrodelne loterije).

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju
priporoča veleč. duhovščini svoj

**modni salon
za gospode,**

ki se nahaja v novi po-
sojilnični hiši na Ringu.

Takoj se da na dobra gostilna

v Gornji savinski dolini starejši poštini ženski ali zakon-
skima ki opravljata krojaško obrt. Pod „Takoj 23“ n-
upravnishvo tega lista.

Pravi
:Franck:

dobra
kava

to sta

2 tesno

se skladajoča pojma!

Radi tega ravno se pravi :Franck:
najde v vsakem gospodinstvu, kjer
se ceni okusna kava.

Kdor ga še ne pozna, pogreša
najboljše.

al em 164/35.647

**Trgovina s špecerijo in
z deželnimi pridelki :**

Franc Kolenc

Celje, Narodni dom.

Razpošilja pravi ruski čaj 1 kg po K 4.50
in višje.

Kupuje oves, fižol, suhe gobe in druge pridelke.
Ima veliko zalogo pristne domače slivovke, brin-
jevca in konjaka.

Sprejme zdravega učenca poštenih starišev
z dobrim šolskim spričevalom.

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita,
mejnice, sohe za plote, cevi za kanale in druga
dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materijala
Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čednimi obrobki, sprejema vsa v tiskar-
sko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom,
uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in
druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potr-
dila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, ce-
nike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice,
zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računske
zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd.,
plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice,
parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v
različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000 Vsa naročila se izvršijo ceno in točno. 00000

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavzgo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obresti se
pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in
poročstvo po 5 1/2 % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri
drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje
za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V
uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.
Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Stolna ulica števil. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).